

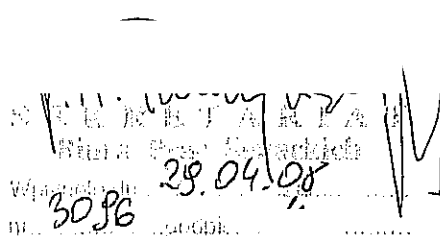

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

DPR-III-0702-39/TW/08

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2008r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 28.04.08.

nr. 2516 podpis.....

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP**

W związku z oświadczeniem Pana Senatora Ryszarda Knosali złożonym podczas 7. posiedzenia Senatu, przysłanym przy piśmie z dnia 2 kwietnia 2008 r., znak BPS/DSK-043-271/08, w sprawie inicjatywy ustawodawczej, która przyczyni się do poprawy sytuacji obywateli (szczególnie rzemieślników), którzy prowadzili działalność gospodarczą, a obecnie po zaprzestaniu pracy okres prowadzenia przez nich działalności gospodarczej nie jest wliczany do wysługi lat pracy, przedstawiam następującą informację.

Pojęcie „stażu pracy”, czy „wysługi lat pracy”, nie jest definiowane przez ogólnie obowiązujące przepisy prawa pracy. W praktyce jest ono używane w celu ustalenia uprawnień oraz świadczeń pracowniczych, których nabycie lub wymiar jest uzależniony od okresu zatrudnienia. Nie istnieje jednakże ogólna zasada nabywania prawa do wszystkich świadczeń i uprawnień pracowniczych. Występują natomiast regulacje określające zasady ustalania okresu zatrudnienia warunkującego nabycie lub zachowanie prawa do poszczególnych uprawnień i świadczeń pracowniczych. Przy czym, zasady te ustalone są odrębnie dla każdego z nich w przepisach dotyczących danego uprawnienia czy świadczenia pracowniczego.

Regułą jest, że do okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie uprawnień pracowniczych, wynikających z ogólnie obowiązujących przepisów prawa pracy, wlicza się jedynie okresy pozostawania w pracowniczym stosunku pracy. Zatem zarówno okresy pracy

świadczonej na podstawie umów cywilnoprawnych, jak i okresy prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek nie są wliczane do okresu zatrudnienia w rozumieniu powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy. Działalność gospodarcza jest bowiem odrębnym i jakościowo odmiennym rodzajem aktywności zarobkowej, uregulowanym całościowo w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.). W związku z tym nie jest możliwe utożsamianie tego rodzaju działalności z pracą podporządkowaną wykonywaną w ramach stosunku pracy. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w ramach stosunku pracy występują jako pracodawca, czyli podmiot zatrudniający pracowników, a nie jako pracownicy.

Należy zauważyć, że fakt, iż dany okres, np. okres prowadzenia działalności gospodarczej, jest uwzględniany przy ustalaniu uprawnień z ubezpieczenia społecznego, nie oznacza automatycznie, że będzie on wliczany do stażu pracy od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Pragnę jednocześnie podkreślić, że nagroda jubileuszowa oraz dodatek za staż pracy nie są powszechnymi świadczeniami ze stosunku pracy i przysługują pracownikowi tylko wówczas, gdy obowiązujące w danym zakładzie przepisy o wynagrodzeniu (regulamin wynagrodzenia, układ zbiorowy lub szczególne przepisy o wynagradzaniu określonych grup pracowników) przewidują wypłatę tego świadczenia. Zatem o nabyciu prawa do nagrody jubileuszowej oraz dodatku za staż pracy, a także o zasadach ustalania i wypłacania tego świadczenia, decyduje treść przepisów obowiązujących u danego pracodawcy.

W przepisach tych, pracodawca prowadząc samodzielną politykę finansową, w tym także samodzielną politykę płac, polegającą m.in. na ustalaniu korzystniejszych warunków wynagradzania pracowników niż wynikające z przepisów prawa pracy, może przewidzieć, że przy ustalaniu prawa do nagrody jubileuszowej lub dodatku stażowego będą uwzględniane, poza okresem zatrudnienia, także inne okresy nie będące okresami pracy, takie jak np. okresy pobierania nauki w szkole, czy okres prowadzenia działalności gospodarczej.

Wprowadzenie ogólnej regulacji przewidującej wliczanie okresu prowadzenia działalności gospodarczej do okresu, od którego zależą uprawnienia pracownicze zwiększałoby obciążenia finansowe pracodawców, a w przypadku świadczeń o charakterze fakultatywnym, których warunki nabycia określa pracodawca, mogłoby być uznane za zbyt daleką ingerencję w sferę prowadzonej przez nich samodzielnej polityki wynagradzania. Natomiast wprowadzenie postulowanej w oświadczeniu regulacji, w odniesieniu do pracodawców będących jednostkami budżetowymi, wywołałoby także skutki dla budżetu państwa.

MINISTER
Jolanta Fedak